

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

„ДОБРЕ ДОШЕЛ!“ НА ПОРЕДНИЯ БРОЙ НА „ЛИТЕРАТУРНО ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ“

Появата на втория брой на „Литературно земеделско знаме“ се дължи на интереса на много сдружени земеделци към първия. И веднага ще подчертаем изрично: поетите и писателите земеделци **нямат намерение** да издават заместител на съюзния орган „Земеделско знаме“. Литературният вестник е необходим, за да печатат в него творбите си. Казахме го миналия път, повтаряме го и сега.

Щом имат волята да правят и издават свой вестник, нека вършат тази трудна работа, още повече, че късат средства от скромните си заплати и пенсии.

В този смисъл издаването на вестника е саможертва в името на СЛОВОТО, на земеделското слово. То обогатява. Води напред. **В началото на БЗНС бе словото** във „Възванието“ на поета и общественика Цанко Бакалов. Земеделското слово е сила. Следователно: поетите и писателите земеделци знаят какво правят. Те са и орачи, и сеячи на духа. Бог да Ви богослави, земеделски творци!

Георги Пинчев

СЪДЪРЖАТЕЛНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ИЗЯВА ПО БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО

В ранните часове на 9 март т. г. поетесата Габриела Цанева даде около 3 часово интервю по програма „Нощен хоризонт“ на БНР. Формалният повод да бъде поканена от водещия Румен Стоичков бе издадената наскоро нейна поредна стихосбирка „Заскрежени птици“. Въпросите на водещия и искрените аналитични отговори на г-жа Цанева създадоха атмосфера на духовни търсения. От слушателите на предаването към поетесата заваляха най-различни въпроси. Повечето добронамерени и съпричастни, а други не дотам обмислени. Габриела Цанева отговаряше на всички обстойно и с премерена тактичност. Получи се богат на размисли диалог, в който имаше от страна на авторката на „Заскрежени птици“ всичко: философски размисли, поетичен самоанализ, политически оценки на минало, настояще и бъдеще.

Справедливостта налага да се направи преценката, че интервюто с цялото си съдържание се превърна в стойностно духовно събитие. Късните нощни часове не дадоха възможност на повече хора да се докоснат до въпросите на водещия Румен Стоичков и отговорите на поетесата и общественичката Габриела Цанева. Затова „Литературно земеделско знаме“ помества целия текст на интервюто. Нормално и естествено е читателите на вестника да се запознаят с изтънчената интелектуална атмосфера на това значително културно събитие.

Георги Пинчев

СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ

05.09.1896 г. – 27.04.1925 г.

ГЪРМИШ И ЖИГОСВАШ

На Петко Д. Петков

**Аз видех те паднал, пронизан с куршуми,
във своите алени кърви залян,
и плаках за тебе безмълвно, без думи,
от горест безумна по тебе пиян!**

**И още не вярвам, че ти си убит,
и сякаш че още ти слушам словата,
с които зовеше ни смело в борбата,
ти—радост селяшка и гордост и щит!**

**И още те виждам, превърнат на пламък,
ти ризи размахваш, червени от кръв,
проклинаш вразите и, твърд като камък,
гърмиш и жигосваш единствен и пръв!**

ГАБРИЕЛА ЦАНЕВА - ГОСТ НА „НОЩЕН ХОРИЗОНТ“, ПРИ БНР, 9 МАРТ 2012

Водещ Румен Стоичков: В студиото имаме гост – Габриела Цанева. Тя е с две висши образования – завършила е Химикотехнологичния университет в София и право. В момента работи като адвокат в Софийската адвокатска колегия. Автор е на 9 книги – документална повест, роман, новела, сборник с есета, стихосбирки, последната от които носи наименованието „Заскрежени птици“.

Гост Габриела Цанева: Добър вечер на слушателите... добър вечер, г-н Стоичков.

Водещ Румен Стоичков: Благодаря ви, надявам се да се чувствате добре. Вие сте ни била гост преди повече от десет години, както се мъчихме да уточним преди малко.

Гост Габриела Цанева: Да.

Водещ Румен Стоичков: Аз Ви представих като поетесата адвокат, вметката може да бъде и това, че сте и химик. Кое надделява в ежедневието Ви?

Гост Габриела Цанева: Аз много се зарадвах, когато ме представихте като поетесата-адвокат, защото може би съм точно това. Дълго време съм се чудила дали съм поет, адвокат или писател... химик... Химик като че ли вече отдавна не съм, но дълго време съм се чудила кое в мен надделява. А може би трябва да приема факта, че съм едновременно и поет и адвокат, както ме представихте. Ето предпоследната ми книжка, нарекох я „Искам себе“, защото...

Водещ Румен Стоичков: Това беше част от търсенето?

Гост Габриела Цанева: Да, това беше част от търсенето. Винаги съм казвала „искам да съм друга, искам да съм друга“ и изведнъж осъзнах, че всъщност не искам да съм друга, а искам... искам себе си.

Водещ Румен Стоичков: Намерихте ли се?

Гост Габриела Цанева: Е, не, не бих казала, но поне осъзнах, че човек не бива да бяга постоянно от собствената си личност, трябва да се приеме такъв, какъвто е - с много различни страни, с много различни стремежи и в крайна сметка, с реализацията, която се случва.

Водещ Румен Стоичков: Обикновено човек е максималист когато става дума за себе си, за собственото си развитие и там някъде идеализъм надделява над реалността. Имахте ли падове?

Гост Габриела Цанева: Животът не може да бъде равен - винаги има падове, за да има и хълмове. За върховете не смея да говоря, в края на краищата, всеки се стреми към нещо по-светло, нещо по-възвишено, както казахте, но... не може да бъде всичко равно.

Водещ Румен Стоичков: А къде остана химикът?

Гост Габриела Цанева: Химикът все още дреме в мен. Обичам тази професия, обичам, когато в живота се случва да се сблъскам с някоя химическа формула и да мога да я разгадам, така че химикът не е съвсем мъртъв. От химика остана и усещането за природните науки, за... надникването в скритата същност на материята и на Вселената... и това аз гоня и в поезията си, защото... тази тема ме е вълнувала откакто се помня като човешко същество.

Водещ Румен Стоичков: Кое, скритото?

Гост Габриела Цанева: Скритото и същността на творението, на произхода на Вселената, произхода на живота. Винаги съм ги търсила чрез науката, а не чрез вярата, и затова човекът на науката не може да умре в мен. Макар че вече търся тези скрити същности повече чрез словото и чрез стиха.

Водещ Румен Стоичков: Имате ли такова стихотворение?

Гост Габриела Цанева: Ами да, то е доста дълго, но все пак...

Водещ Румен Стоичков: Как се казва?

Гост Габриела Цанева: „Бягството на изгубените измерения“. Не смея да го прочета цялото, защото е наистина една малка поема, включена в последната ми стихосбирка. Но ще кажа, че трябва да търсим собствената си същност не чрез... е, всеки я търси по различен начин, но трябва да я търсим сега, в този век, в който се развиват технологиите с такава светкавична скорост, че човек в началото на съзнателния си живот е виждал едно, а след това вижда съвсем стихийно развитие на процеси, които преобръщат целия ни начин на живот... Та в едно такова време трябва да погледаме и да се вгледваме в научните постижения с малко повече доверие. Твърде много мистицизъм, твърде много тайни и загадки има около нас, и по книжните щандове и в медиите, навсякъде... като че ли. Колкото повече се развива науката, толкова повече бягаме от нея, може би защото твърде бързо се развива спрямо собственото ни кратко, лично съществуване. Само за едно десетилетие интернет се промени. Когато започнах да пиша в интернет, интернет беше като едно малко село. Сега интернет свързва целия свят и когато вчера имаше едни технически проблеми, във фейсбук, изведнъж се оказа, че целият свят изпадна в стрес. Защото вече не можем да си представим света без интернет. Интернет навлезе и в литературата. Аз написах „Реши се и ще си свободен“ преди 10 години. Следващата си книга издадох миналата година. Защо стана така? Интернет.

Водещ Румен Стоичков: Това ли е причината?

Гост Габриела Цанева: Да, донякъде да. В един момент аз започнах да се питам има ли нужда от издаването на книга, в стария класически вид, на онази истинска книга, която...

Водещ Румен Стоичков: Можем да докосваме?

Гост Габриела Цанева: Да, която докосваме. Да. Върху която сме се учили да пишем и да четем, онази книга от детството. Имаше един период, в който мислех, че тази книга вече си е отишла и че трябва да общуваме във виртуалното пространство. Но всъщност, не е точно така. Възможността да се общува в интернет е прекрасна, но тя не може все още да измести класическата книга на хартия. Тя има друга сила, друго усещане и все още като че ли за поколението, което се е учило да чете от хартиена книга, тя ще си остане истинската книга.

Пристигна пролетта

От зимен сън земята се събуди,
отново се усмихна пролетта
и южен вятър леден мраз прокуди –
животът неусетно разцъфтя.

Класят се житни класове в полето,
за работа камбаната зове
и слънцето издига се в небето –
огряло необятни светове!

А селото с тържествена премяна,
разкрива нежност, чудни красоти.
И селската душа с любов огряна
сияй от лъчезарни висини!

Иван Селановски

Любов

Подай ръка и ме свали от рая,
дървото на живота опознах,
отхапах ябълка накрая
и тръгнах да те търся по света.
Парче от сън, сълза от спомен,
за мен си ти, единствен мой,
светът за тебе ми напомня
и ме оставя без покой.
Затуй сама съм – паднал ангел
и търся те с небесен зов,
дали и ти от рай си паднал
и търсиш ме под името любов.

Вяра Дамянова

Разговор с художника

Защо ме нарисова със лула?
Та аз дори не паля папираса...
Съдбата ли такава е била –
прищявка чужда аз сега да нося?!

Добре ме нарисова, както пиша...
Това е вярно... Всеки ден туй става!
Чрез молива сърцето мое диша!
Чрез молива живота продължава...

Милчо Присадашки

Грижа

Книга подарих на моя близка,
станала снаха във дом богат.
Имат всичко, що човек поиска,
за да е животът благодат.

Но потърсил там библиотека,
да поставя своя ценен дар,
чужда дума сякаш бях изрекъл –
нямаха дори един буквар!

Грижа ме е днес за мойта близка,
свикнала от малка да чете.
Грижа... И дали ще да поиска
нова книжка нейното дете?

Боян Илиев

Сън

Насън дочух камбанен звън,
насън видях, че съм навън,
но щом отворих си очи –
на мен веригата дрънчи.

Животът е камбанен звън,
животът е като насън,
но щом отвориш си очи,
верига виждаш да дрънчи...

Методи Новев

Когато те боли

Когато те боли и страдаш,
това значи, че още си жив.
Изправен си и гледаш да не падаш,
твой е света добър, красив.

Когато те боли, кръвта пулсира,
сетивата са напрегнати до край.
Животът сякаш в теб извира,
по пъстрите полета – земен рай.

Когато те боли, не се учудвай –
по-мъдър все ще станеш от това.
Не бързай още и не се сбогувай,
слънце пак ще има по света.

Когато те боли, не унивай
ако напират сълзи във очите.
В съня със младостта заспивай,
по-ярки ще са във нощта звездите.

Когато те боли, си още влюбен,
от болка любовта гори.
Животът ти не е изгубен,
пътят земен е широк – върви!

Милка Пешева

СТИХОВЕ ЗА НАШИТЕ ДЕЦА

Залъгалка

Буба-буболечка
лази по пътечка,
изпъля на клечка.
Ах, ти, буболечка,
клечката не е пътечка!
Щом пречупи се на две,
ще те убоде.

Дарина Цветкова

Глухарче

Има то косица
сива и летлива.
Ръсне ли росица,
цялата се свива.
Тя отново бухва,
слънцето щом напече.
Щом ветрец подухва,
литва надалече!

Кирил Назъров

Йордан Борисов

„ПОПЪТНИ СТРОФИ“

Тази стихосбирка е родена по време на моментни настроения, на болка, страдание и изпепеляващ обич. Дали има докосване до голямата изстрадана поезия, могат да кажат читателите, преживели моите страдания и самота.

Тя се роди, докато бях трудов редник на прохода „Витиня“ и учителствал в Добруджа, Родопите и Българоградския регион.

В първия раздел „Войнишки рими“ предлагам част от моите публикувани стихотворения във в. „Трудово дело“ през 1956 г., прозвънели в душата ми по време на робския труд при разширението на старото шосе на прохода „Витиня“. По стар навик, записвах осемстишията върху цигарени хартии... „Добруджански строфи“, „Родопски трели“ и „Българоградски видения“ отразяват душевните ми вълнения, породени от любов, раздяла, природни красоти и близостта ми с чудесни приятели...

ВИТИНСКИ ИМПРЕСИИ

Така са ниско тук звездите –
в среднощ докосват се с ръка...
Дочуваш шепот на горите
и сладък ромон на река...

Не може тук да не мечтаеш
за топли устни на жена...
За грешка – да не се разкаеш
в поклон пред тази планина!

2.
Неземно, сякаш тук е всичко –
и незалязлата луна,
която в облаците тича,
и утринната ведрина...

Войнишките ни стъпки дръзко
единствени в зори кълтят,
догдето слънцето пролъсне
по стръмния Витински път...

3.
В зори пристигаме за труд
с лопати, кирки и колички...
И чуй се тътен – тук нечут
от горските смълчани птички...

Избяга заек... Еж се скри...
Сърничка хукна през гората...
До вчера сънните гори
загубиха си тишината...

4.
Бараките – да реда нари...
Оглозгват лесите гърба.
Тук няма майка да те жали,
дори смълчан е вън дъбът.

Злокобно близо бухал буха.
Говори трудовак насън.
Простенва планината глухо.
Прехвърча пухкав сняг навън.

Йордан Борисов

Водещ Румен Стоичков: Възможно ли е поколението, което не е това, за което говорите, да се докосне до книгата, или интернет вече пречи?

Гост Габриела Цанева: Пак казвам, не мисля, че пречи. Това е още едно пространство, в което можем да четем. Много книги, които по една или друга причина не са ми попадали в ръце, аз мога да прочета в интернет. Но все пак, истинската книга за мен, която съм се учила да чета от хартиен буквар, си остава книгата с хартиени листи.

Водещ Румен Стоичков: Ще ни прочетете ли едно стихотворение, което избере, няма значение?

Гост Габриела Цанева: Ще започна с едно стихотворение, което се казва ПРАЗНИК, тъй като този месец е месец на празниците – 1 март, 3 март, 8 март...

<i>Днес е ден</i>	<i>затръшнати врати</i>
<i>за почивка;</i>	<i>дебнещи вратове</i>
<i>за откъсване.</i>	<i>лица – стени</i>
<i>Ден</i>	<i>сърдити гласове</i>
<i>за забравя;</i>	<i>спрели секунди</i>
<i>за съмване.</i>	<i>бягащи часове</i>
<i>Ден,</i>	<i>пропуснати удари</i>
<i>в който</i>	<i>на сърце,</i>
<i>други няма.</i>	<i>когато пъхаш</i>
<i>В който няма...</i>	<i>в джоба</i>
<i>телефонни звънци</i>	<i>и продължаваш...</i>
<i>тичане до финала</i>	<i>Накъде?</i>
<i>плащане на такси</i>	<i>Спираш.</i>
<i>викане на такси</i>	<i>Претъваш се.</i>
<i>страх от това,</i>	<i>Падаш.</i>
<i>което забравяш</i>	<i>Стигнал си</i>
<i>и онова,</i>	<i>края...</i>
<i>което предстои</i>	<i>Ден за почивка?</i>
	<i>Не зная.</i>

Слушател: Поздравления, адмирации за хубавото стихотворение. Къде може да намери книгата човек от провинцията и колко струва?

Гост Габриела Цанева: Книгата може да се намери във всички книжарници „Хеликон“, които са верига, която има доста книжарници в страната... също „Пингвините“... може да бъде намерена и чрез интернет магазини и електронни книжарници. В София я има и в „Български книжици“, доколкото знам.

Слушател: Ало, добър вечер. Николов се казвам. Николай Николов от Варна съм. По отношение на стихотворението - много е хубаво. И искам да попитам гостенката... каква е границата между доброто и злото, според нея.

Гост Габриела Цанева: Понякога границата между доброто и злото зависи от гледната точка, това го казвам и като поет...

Слушател: Извинявайте, че Ви прекъсвам... за едно пояснение. Ще кажа защо Ви питам. Самото стихотворение и коментара, който направихте в началото... за вашите виждания за живота... просто... сама си задавате едни въпроси и сама си отговаряте. Нещо което даже не е и отрицание на отрицанието. Как да ви кажа, просто – толкова добър човек сте, че няма интрига... няма интрига във вашето мнение за нещата. Разбирате ли? Кажете - каква е границата между доброто и злото... И друго – по отношение на професионалния й живот – с какво право се занимава, ако мога да попитам?

Гост Габриела Цанева: Да, по принцип малко сложен въпрос задавате, може би е малко повече философски въпрос, отколкото въпрос на поезията, макар че и поезията се занимава открай време с въпросите за доброто и злото. Като адвокат мога да Ви кажа, че понякога доброто и злото се докосват едно до друго, преплитат се и се сливат. Защото наистина, за едната страна в един процес доброто е едно, а за другата страна, това добро е зло. Така че доброто и злото си имат две лица.

Слушател: Извинете, че Ви прекъсвам пак... Ние сме хуманни, всички хора сме хуманни, това е ясно. Искам да чуя Вашето отношение към нещата. Искам да чуя някакво отношение, ако може. Защото реално, кажете какво мислите? Човек ако няма отношение, ако само прави такива коментари, просто не виждам смисъла, разбирате ли?

Слушател: Добра вечер. От Хайредин, Врачанско се обаждам, Никола Кирилов се казвам. Гостенката е едно добро съвпадение за въпроса, който искам да задам. Тя е и химик и адвокат и поет... което е добре – ще излезе може би духовен коментар. Би ли застанала, като адвокат на Господа, да защити всичко онова, което е произведено в недра на тази земя, пред монополистите?

Гост Габриела Цанева: Мисля, че Господ няма нужда от адвокат, ако изобщо има Господ. А като химик мисля, че Господ ни е дал една основа, върху която ние можем да градим. Мисля, че това, което природата ни е дала, ние можем да оползотворим по различни начини, щадейки природата, но можем и да надграждаме.

Слушател: Добра нощ... Искам да попитам... Поезията е самотно занимание, своего рода тя е едно бутиково изкуство, от което малцина се интересуват. Моят въпрос към нея е – кога тя усети нужда да говори в стихове. И кое е по-важно за нея – да бъде поетеса, или да бъде гражданин?

Гост Габриела Цанева: Какво предпочитам – да бъда поет, или гражданин. Аз мисля, че да бъдеш поет, това означава да бъдеш гражданин. Разбира се, не всеки гражданин може да бъде поет, но мисля, че поетът, за да бъде поет, трябва да бъде гражданин. Това е дълбокото ми убеждение. Наистина мисля, че поезията, да... тя е самотно занимание, сега малко хора се интересуват от поезия, но така или иначе, поезията през вековете винаги е будила съвестта на обществото и поетите са били в първите редици в борбата за промяна, в борбата за по-добро бъдеще, за по-справедлив обществен ред.

Водещ Румен Стоичков: Имаше и един друг въпрос - кога усетихте нужда да говорите в стихове?

Гост Габриела Цанева: Да, не съм забравила този въпрос... Поезията при мен дойде... тя върхлетя върху мен, когато бях на 12 години. Никога няма да забравя момента, в който проговорих в стихове. Бях с родителите си в Пирин и търсехме път към едно от пиринските езера. Бяхме сред една каменна река, беше невероятно, небето беше с един неопишуем син цвят... и много странно – прозираше луната... Тази природа може би ме накара да проговоря със стихове. Тези първи докосвания до поезията, до природата, която говореше с мерена реч, по-скоро с ритъм, отколкото рима, избледняха, но така или иначе, желанието да кажеш нещо и то да прозвучи съкровено, да стигнеш по някакъв начин до човека, който е някъде далеч, но който може да те разбере... остана в мен.

Водещ Румен Стоичков: Първите Ви стихове откога са? Като изключим онези, от 12-годишна възраст.

Гост Габриела Цанева: Писах сериозно и когато бях ученичка... публикувах един пътепис и едно есе в сп. „Родна реч“, то беше известно тогава, но това беше проза. Първата ми поетична книга е отпреди... 13 години вече станаха, през 1998 г. беше издадена. Тогава за втори път поезията ме върхлетя. Но разбира се, вече беше овладяна, вече не бях дете. Сега искам да се върна към въпроса на предишен наш слушател, който попита за границата между доброто и злото. Ще прочета една... ПРИКАЗКА ЗА ДОБРОТО И ЗЛОТО, която не е от последните ми стихосбирки, но мисля, че ще отговори точно на този въпрос...

*Добро и зло са моите половици.
Разкъсват ме, госят ме, извисяват ме.
Държат ме жива, направляват ме –
дори когато мисля, че ги побеждавам.
Добро и зло –
едно чрез друго ги убивам.
Но не умират.
Аз ставам сива.
Добро и зло са наши половици.
Разкъсани, горящи, извисени, мрачни.
Те карат ни да бързаем
по пътищата прашни.
Ще искаме ли някога да спрем?
Ще искаме ли – будни, блудни, мудни
да чакаме пощада?
Не искаме да просим прошка
за мига, когато сме избирали.
Защото свойството да
се съмняваме ни прави хора.
Да искаме; да преценяваме.
Когато трябва - да решаваме.
Добро и зло - ако ги няма –
светът ще бъде сив и сух.
Човекът предпочел е ада –
щом в рая трябвало
да бъде глух...*

Водещ Румен Стоичков: Имаме позвъняване. Добра нощ.

Слушател: Добра нощ, г-н Стоичков. Мария Терзиева съм... Сега се събудих, не съм в течение на разговора с гостенката. Но последните стихове, харесаха ми. Допаднаха ми, такъв е животът... да, допаднат ми, харесах стиховете.

Водещ Румен Стоичков: Още едно позвъняване. Продължаваме с друг слушател.

Слушател: Добра нощ. Аз съм човека за доброто и злото, Николов. Мисля, че стихотворението е гениално. Чух го преди малко и пожелавам на поетесата много творчески успехи и я поздравявам с една песен.

Слушател: Добра нощ. Тука са трите положения - добро, зло и Бог. Аз не чух, не го запомних последното изречение, ама предпоследното го запомних много добре – „Добро и зло - ако ги няма - светът ще бъде сив и сух“... значи тя иска да има и зло, за да не е сив светът. Това е изцяло погрешна теза. Друга е ролята на злото. Който не е претърпял зло, той не може да достигне до някакво величие. Велик човек е само този, който претърпи зло и може да го преодолее, може да го издържи...

Гост Габриела Цанева: Няма да говорим сега за това има ли Бог или няма, защото темата, мисля, е друга. Все пак искам да кажа и то пак в стихове, че аз вярвам в доброто. Ще прочета едно кратичко стихотворение...

<i>Стигнах края</i>	<i>Не успях</i>
<i>на пътя.</i>	<i>да намеря</i>
<i>Нищо няма там –</i>	<i>истината</i>
<i>земна пустош</i>	<i>за живота.</i>
<i>и небесен плам.</i>	<i>Само спасих</i>
<i>Отвях зърното</i>	<i>вратата –</i>
<i>от плявата...</i>	<i>в доброто.</i>

- Наистина, вярвам в доброто. За съжаление, около нас има и зло. И злото ни кара да виждаме и да разбираме кое всъщност е добро. Съгласна съм с човека, който говори преди малко – да, този който е преживял злото и го е преодолел, той се е възвисил и в този смисъл, той може да прецени и тези две нравствени категории. Благодаря.

Водещ Румен Стоичков: И аз Ви благодаря. Още един слушател, който чака на телефона. Добра нощ.

Слушател: Добра нощ. Извинете моля, бих искала да попитам така наречата поетеса, или наричащата се, къде се е учила на изящен стих, учила ли е въобще, има ли някаква, така да се каже теоретична подготовка, доколкото поетите могат да се научават. Как може подобни образци на поезия да предлагате? Това е гавра със слуха на слушателя!

Водещ Румен Стоичков: Аз пък не мога да разбера защо сте толкова злостна. Стихосбирка не се появява току-така. Минава през много очи, през много мнения, редактори, рецензенти. Зад тези стихосбирки, които са тук пред мен на масата, стои едно много уважавано издателство, което издава само хубави книги. Но такава злост, просто не разбирам. Ако нямате какво да кажете, просто не го казвайте... в ефира на „Нощен хоризонт“, срещу човек, който е поет, творец, който е с две висши образования... С какво Вие можете да се похвалите, освен със злост? Малко музика.

Водещ Румен Стоичков: В скайпа ни Стоянка Димитрова има въпрос към Вас – „Птиците от корицата на книгата – символ на свобода ли са?“

Гост Габриела Цанева: Да, разбира се. Птицата винаги е символ на свобода, винаги е символ на полет, на желание да бъдеш... да летиш... Това наистина те прави свободен... А когато птиците са заскрежени е много страшно.

Водещ Румен Стоичков: Друг въпрос има тук – „Мисли ли, че човек ако се реши, ще бъде свободен, каквото е заглавието на една от книгите. Щом в нея пише за Никола Петков – ако наистина семейството й е било засегнато от комунистическия режим, както е написано, възможен ли е бил такъв избор. От какво е провокиран избора й да учи и да работи като юрист.“ Няколко въпроса са.

Гост Габриела Цанева: Убедена съм, че човек може да бъде свободен тогава, когато реши да бъде свободен. Няма как някой да ни освободи. Могат да ни вземат нещо, не могат да ни дадат. Ето вече 20 години се опитват да ни дадат свобода... ако ние не решим да бъдем свободни, няма как да станем свободни. Това е дълбокото ми убеждение. Това за първия въпрос... По втория... Да, семейството ми е било репресирано. Първата книга която написах, беше посветена на борбата на земеделците николаетковисти срещу комунистическия режим. А защо избрах да бъда адвокат? Станах адвокат доста късно, първото ми образование беше инженерна химия. Адвокат станах малко случайно... Тогава, когато в обществото станаха промените, тогава, когато започнах да се интересувам от процесите, които движат едно демократично общество и усетих, че аз нямам подготовка, за да разбера тези процеси. Така започнах да уча най-напред политология, а след това право. В крайна сметка завърших право и започнах да практикувам... и мисля, че професията адвокат е полезна. Вярно е, че в момента се говори за слабостта на съдебната система. Ние всеки ден се сблъскваме с тези нейни недостатъци. От ЕС също... най-големите критики към България са в областта на Съдебната система. Но точно защото там има един голям проблем, има нужда от адвокати, от човек, който да ви помогне, да ви посъветва, да ви бъде водител в дебрите от закони, които всеки ден се сменят... понякога така абсурдно, че дори за хората, които са учили право е трудно да се ориентират в тях...

Слушател: Значи, доста взривоопасна комбинация - химик, адвокат, поет... нещо много разностранно, да не се оплета само ме е страх...

Гост Габриела Цанева: Най-добре да внимавате, наистина...

Слушател: Относно доброто и злото, понеже имаше един слушател, който много настояваше да чуе какво е добро и какво е зло... По принцип едно действие, към момента в който е извършено, не се квалифицира никак. Впоследствие, в зависимост от обстоятелствата, то става добро или зло. Това са размисли на философи и то много векове преди ние да се появим на този свят... а и принципно, има една древна поговорка – „няма ненаказано добро“, а и това, което за мене е добро, за друго е зло. Така че, нека с това да изчерпите темата.

Водещ Румен Стоичков: Още слушатели. Добра нощ.

Слушател: Добра нощ на Вас и на уважаемата гостенка... и на слушателите. Георгиев от Враца. Г-н Стоичков, признавам си, че ме стреснаха въпросите и злостата на онази добра женичка... Чух обаче обяснението и разбрах причината, а тя е... истината, която Вашата гостенка, уважаема гостенка, прекланям се пред нея, каза... И казвам, че свободен човек е този, който показва недъзите, не се колаборира с греха. Така пише в Библията. И човек, който е свободен, той говори само истината... и само тогава човек може да каже онова, което е. И още... тази другарка, червена комунистка, защото тя е такава... Трябва да ги обичаме, не да ги мразим и да ги вкарваме в концентрационните лагери и да ги даваме на прасетата, а да си умрат от естествената смърт...макар че за такива успеха на другите е отрова за самите тях.А нека уважаемата гостенка да прочете нещо, ще й бъда благодарен и признателен.

Гост Габриела Цанева: Благодаря за мнението. Напълно съм съгласна, че не бива да мразим хората, които нас ни мразят. И сте напълно прав, че трябва да простим... дори и това, което се е случило през тези отминали много отдава вече 45 години... А сега ще прочета едно стихотворение за свобода, защото Вие заговорихте за свободата...

<i>Разцъфнаха</i>	<i>Усещане,</i>
<i>изсъхналите</i>	<i>че нищо</i>
<i>сетива.</i>	<i>не се "случва",</i>
<i>Усещане</i>	<i>а се прави;</i>
<i>за свобода</i>	<i>Усещане,</i>
<i>ме дави.</i>	<i>че всичко</i>
<i>Бушува</i>	<i>се гради;</i>
<i>в мен;</i>	<i>Усещане,</i>
<i>души ме.</i>	<i>че битието</i>
<i>Очи в очи –</i>	<i>се твори</i>
<i>с живота</i>	<i>и направлява...</i>
<i>ме остави.</i>	<i>Усещане,</i>
<i>Усещане</i>	<i>че скритото</i>
<i>за свобода...</i>	<i>се проявява...</i>

Слушател: Ами... Искам да кажа за усещането, че това е много субективен фактор. По субективен начин се усеща от различните хора. А предишния слушател, който се обади срещу комунистите, бих искал да му кажа, че мястото на всички фашисти е на Белене, и то отново, още веднъж...

Водещ Румен Стоичков: Отново се явиха двата полюса, толкова години минаха, а няма примирение, това е положението. Благодаря Ви за обаждането.

Слушател: Аз съм просто възхитена от стихотворението, което прочете преди малко гостенката... Човек... голямо богатство е за всички, колкото го слушат. Пожелавам й всичко хубаво и да ни чете все такива хубави стихотворения, когато има възможност. Аз се казвам Божана, от София съм. Възмутена съм от този господин, който преди говори против 8-ми март. А за злото, то винаги е по-силно от доброто, но след него идва доброто. Затова - честит празник на Вас и на колектива!

МЪГЛАТА

Това е природно явление, което много пречи на шофьорите, но грейне ли слънце, подухне ли малко ветрец и току-виж, няма я.

Опасна е другата, политическата мъгла. Тя падне ли пред очите, става непрогледна завеса и не се знае каква пиеса зад нея се изграе, дали е трагедия или комедия.

Смятам, че точно такава трагикомедия се разигра по време на приватизацията, когато ни раздадоха книжки с по 30000 лева облигации, за да участваме и ние при покупката на някое предприятие, демек да станем капиталисти. Тичахме тогава да агитираме нашите сдружени земеделци да си дадат акциите в БЗНС, а сега, когато ни питат, какво става, ние само се червим. До тук всичко беше пред завесата. Оттук натам как се развива действието, знаят само режисьорите – разпоредители с помощта на някои актьори-изпълнители. Аз преди време получих три лева и петдесет стотинки дивиденди. Значи, че има закупено някакво предприятие, което е работило, но сега има ли го, работи ли, фалирало ли е, кой го ръководи, кой е избрал това ръководство, въобще има много „КОЙ“?

Какво стана след цялата тази дандания? Попитях по телефона Нели Стефанова, пряка участничка в капитализирането ни, какво става? Тя ми отговори: „О, ние отдавна го преустроихме в „Холдинг“. Аз продадох своите акции и повече не ме интересува това“. Ясно, един от главните артисти-изпълнители е абдикирал. Остава едничката надежда, ако желаят да повдигнат, макар едно ъгълче от завесата от тогавашните главни, докато не ги е хванала амнезията, казано по нашенски – склерозата на господина Филчев и току виж забравили, че са били главни. По онова време бяха Петко Илиев, главен секретар и Жеко Стоянов, организационен секретар на БЗНС. Може и да греша, защото тогава често се сменяваха, кой е мислил, че ще има такива цепения, та човек да ги води записки, кой кога е станал главен и до кога е бил. Аз смятам, че при добро желание, посочените двама могат да дадат разяснение по въпроса. Нека разпръснат мъглата и мълвата, че все още някой се облажава от тогавашната какафония. Ако замълчат тези величия, ще ни се наложи да потърсим съдействие от телевизионното предаване „Хрътките“. Те заврат ли се под завесата, все нещо ще изскочи. Ако и те не свършат работа, може би ще ни се наложи да се обърнем към друга организация, която разполага с такива силни прожектори, които не признават никакви завеси и осветляват и най-затъмнените кътчета зад завесата. Това е така наречената прокуратура. Дано не се стига до там.

Това е, приятели, мъгла. На едни пречи сутрин да отидат бързо на работа. Други пък си вършат перфектно работата точно в тъмното – в мъглата.

Стоян Колдов

УВАЖАЕМИ СДРУЖЕНИ ЗЕМЕДЕЛЦИ,

Този брой на „Литературно земеделско знаме“ е дарен от наш съдейник, емигрант.

Редакционната колегия на вестника апелира към всички читатели – дарете следващия брой, за да ни има!

ЛИТЕРАТУРНО ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ
ПРЕДСТАВЯ АНА ВАСИЛЕВА

Родена на 23 октомври 1930 г. в село Черешово, Русенско, през 1948 г. завършва девическа гимназия „Баба Тонка“. Приета е като редовна студентка в Агроническия факултет на Софийския държавен университет „Климент Охридски“, специалност „Земеделие“. На 29 септември 1948 г. е арестувана на път към университета и въдворена по политически причини в лагера „Ножарево“.

Пише приказки, разкази, есета и статии по актуални обществени проблеми, които публикува в местния и централен периодичен печат. Печели конкурса за приказка на в. „Тревненска седмица“.

Автор на документалната книга „Мигове от младостта“, в която описва живота в лагерите, в които тя и съпругът ѝ Васил Василев са навършили пълнолетието си.

ЗИМНА ПРИКАЗКА

Зимният ден е къс. По стръмната южна улица, която виждам от прозореца на топлата стая, се изкачват група деца със зачервени бузки и мокри нослета. Ръцете, подути от студ, здраво стискат връвчицата на шейната. Скупчват се на камара и оживено спорят. Ято врабци, сгушени да дървото замлъкват, чудейки се кой може да цвърчи по-силно от тях. А децата, стигнали до разбирателство, тръгват – всяко по своята партина към топлите соби, теглейки уморените си шейнички.

Майките оставят хурките или излизат от становете, за вечерната шетня. Бабите разказват приказки до топлия джамал под песента на вретеното.

Годините се плъзгат тихо, безшумно, неусетно – като вълшебна шейна.

Децата от пързалката порастнаха и отлетяха по разни градове из страната. Такава бе политиката на държавата. Родителите им погребяха своите родители. Останали по двама в къща, все още се крепяха, подпирайки се един на друг. Не смееха и с поглед да попитат какво ще стане, когато изнемоощеят съвсем. Намираха сили да изпратят тръгналия пръв към отвъдното. Останали сами, превръщаха се в прелетни птици. При първите снежинки децата от пързалката се връщаха от далечните си градове и ги прибираха по новите си домове – да презимуват.

Едва дочакват първото кокиче, събират оскъдните си дрешки и като щъркелите се връщат в старото гнездо.

Промяната завари оцелелите на около осемдесет. В очите им просветнаха искри на надежда и продължиха полетите си. Годините отнемаха последните им сили. Искрицата на надежда остана да проблясва, покрита с пепелта на очакването. Къщите една по една опустяха. Вкамениха се, посивяха от мъка, потънали в избуяли бурени. Няма и сняг да покрие тъжната им грозота. Надничат през паяжините очите-прозорци – да зърнат деца по пързалката... Напразно.

Политиката на държавата обезлюди цели селища и по-късно ги нарече „селища със затихващи функции“. Превърна възрастните хора в прелетни птици, а когато крилете им отслабнаха, ги натика в „старферми“, където с други от стадото броят оставащите им залези, а децата натика в „детферми“, където още с първите стъпки и думи се учат да воюват за своя територия с грубост и цинизъм.

Промяната дойде преди цяло поколение...

Ще спре ли полета на уморените птици, ще възкръснат ли семействата с традиции и доброта?

Ана Василева

УПРАВИТЕЛНИЯТ
СЪВЕТ

на Съюза на писателите земеделци в България, свиква ОБЩО СЪБРАНИЕ, което ще се проведе на 21 април 2012 г. от 11 ч. в град София. След събранието ще бъде представен в-к „Литературно земеделско знаме“.

Председател: Йордан Борисов

РЕДАКЦИЯ НА ВЕСТНИК „ЛИТЕРАТУРНО ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ“

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Габриела Цанева
Иван Селановски
Йордан Борисов
Кирил Назъров

КОНТАКТИ:

Йордан Борисов – gsm: 0887596868
адрес: София, бул. „Дондуков“ №38
(за Габриела Цанева)
e-mail: litzemedelsko_zname@mail.bg

от стр. 3

Водец Румен Стоичков: Още едно обаяване... Добър вечер.

Слушател: Обаявам се провокиран и от двамата ви слушатели. Откровен ще бъда. Значи ли, че да си откровен е лошо? Ами злото просто трябва да го избягваме, това е разликата между доброто и злото. Към доброто да се стремим, а злото, както казва Учителят Дънов, е просто едно недоразвито в миналото добро. Какво да кажа за празника и за поетесата... не знам. Аз съм редовен слушател на „Нощен хоризонт“, нощен човек съм и когато нещо не ми харесва, не се обаявам. Не трябва да има озлобеност... те го обръщат на говорилня. Не мисля, че човек трябва да се обаява злонамерено – като не ти харесва, смени станцията... а иначе - всичко е една информация, тя винаги е полезна. И поздравления за Вашата гостенка. Аз съм музикант по професия, не възприемам носенето на няколко дини под една мишница, особено когато се отнася за изкуство. Не възприемам един човек, който е написал някаква естрадна песен и не знае нотите да го пишат композитор, но случая не е такъв. Пожелавам успех на стихосбирките на Вашата гостенка. Добра вечер...

Слушател: Аз искам да му кажа на този злобен човек, дете нарича седем милиона фашисти... Откъде-накъде ние, честните хора, да сме фашисти? Фашисти са тия, които избиха толко народ без съд и присъда, това са фашисти... А ние сме честни хора, искаме свобода, искаме да няма комунизъм – защото комунизмът, това е престъпление против човечеството, това е диктатура, това е тоталитаризъм, това са тайни ченгета и... и...

Гост Габриела Цанева: Благодаря Ви. Съгласна съм с това, което казаха хората преди вас, съгласна съм и с това, което казахте и вие. Наистина тази тема - кой е фашист и кой е бил в Белене е много дълга, но истината е, че в Белене през 45-те години на комунистически терор, не бяха фашистите, а бяха хора, които са били по лагери и затвори и по времето преди 9-ти септември 1944 г. Това е истината. А сега искам да прочета още едно стихотворение.

Водец Румен Стоичков: Преди това, обаче ще ви прочета нещо, което слушателят Константинов написа в скайпа – „Поздравления за избора на гостенката. Не мислех да се включвам, но за първи път съм раздразнен от обаяданията. Не е необходимо човек да е Ботев или Яворов, за да е поет. Налук на друго обаяване, въпреки че ми харесаша и трите песни, гласувам за кръчмарската певица.“ Благодаря на г-н Константинов за мнението. На финал - едно стихотворение, но преди това, какво ще пожелаете на нашите слушатели?

Гост Габриела Цанева: Пожелавам им да живеят повече през нощта, което Вашите слушатели и правят... защото през нощта ние се освободаваме от всички грижи, от всяко дребно усещане, от всичко, което през деня ни е натоварвало и отравяло...

Водец Румен Стоичков: Кое е стихотворението?

Гост Габриела Цанева:

Два през нощта е.

Някъде долу –

куче лае.

Пази

съседния двор?

Или

опърпан уличник

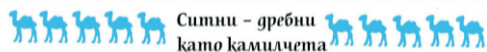
вае

своя простор...

С това стихотворение искам да поздравя хората, които се будят в два през нощта, или които не са заспивали, или които вече са се събудили...

Водец Румен Стоичков: Габриела Цанва беше гост в предаването Нощен хоризонт. Благодаря Ви за това участие.

Гост Габриела Цанева: Благодаря Ви и аз.

Възнесение

Христос се възнесе.
Владиците зърна.
От срам се потресе
и в гроба се върна.

Опровержение

Лъжат някои хора,
(няма с тях да споря),
че съм бил в ДеСето.
Бях, но в КаГеБето.

Равносметката

В нашата държава
никой не признава
в минало проклето
да е бил в ДеСето.

Салтомортале

Случайно пръкна в досието,
че бил доносчик на ДеСето.
След време в същите книжа
измислиха, че е лъжа.
Ходи, че разбери сега
чия той дясна е ръка?

Таралежа

Първоаприлска
новина

Бе разгланеса
декларация:
Блудни чеда
на майка
организация
искат опрощения
на техни
прегрешения!

Атанас Личев